

Dokument nr. 12:5

(2003-2004)

Grunnlovsforslag fra Steinar Bastesen

Grunnlovsforslag fra Steinar Bastesen om endringer i Grunnloven §§ 26, 93 og 110 d med sikte på å skjerpe reglene om inngåelser av internasjonale avtaler og for å grunnlovsfeste det demokratiske systemet både lokalt og nasjonalt

Til Stortinget

BAKGRUNN

Det bør i det norske demokratiet være Stortinget og ikke regjeringen som kan binde den norske stat ved traktater. De siste årene har det vært en stor økning i antall og omfang av internasjonale avtaler både staten og andre myndigheter er "tvunget" til å etterleve og til dels å underordne seg. Dette reiser i mange tilfeller store demokratiske problem og svært uklare ansvarsforhold mellom de folkevalgte organene og velgerne, siden flertallet i mange folkevalgte organ er tvunget til å føre en politikk og gjøre prioriteringer som ikke er resultat av en politisk prosess i vedkommende valgdistrikt, men utelukkende fordi stortingsflertallet og/eller regjeringen har knyttet hele samfunnet opp gjennom sine tilslutninger til internasjonale traktater.

Det fremmes forslag om å skjerpe reglene i Grunnloven § 26 slik at Stortingets samtykke er nødvendig for alle traktater, og at traktater av viktighet og som forutsetter lovvedtak eller stortingsbeslutning krever to tredjedels flertall. Det foreslås videre at det som alternativ til å oppheve hele § 93 gis en bestemmelse om at Stortingets samtykke må - hvis traktaten skal gjøres gjeldende for et lengre tidsrom - fornyes etter fire år.

"§ 26 andre ledd skal lyde:

Traktater bliver først bindende, naar Storthinget har givet sit Samtykke dertil.

§ 26 (nytt) tredje ledd skal lyde:

Traktater angaaende Sager af særlig Vigtighed og i alle Tilfælde Traktater hvis Iværksættelse efter Konstitutionen nødvendiggjør en ny Lov eller Storthingsbeslutning, bliver først bindende, naar Storthinget har givet sit Samtykke dertil; til Storthingets Samtykke udfordres to Trediedeles af Stemmerne. Naar Storthinget skal give sit Samtykke, bør, som ved Behandling af Grundlovsforslag, mindst to Trediedeles af dets Medlemmer være tilstede.

Alternativ 1:

§ 93 oppheves.

Alternativ 2:

§ 93 første ledd skal lyde (bare siste punktum er nytt):

For at sikre den internationale Fred og Sikkerhed eller fremme international Retsorden og Samarbeide kan Storthinget med tre Fjerdedeles Flertal samtykke i, at en international Sammenslutning som Norge er tilsluttet eller slutter sig til, paa et sagligt begrænset Omraade, skal kunne udøve Beføielser der efter denne Grundlov ellers tilligge Statens Myndigheder, dog ikke Beføielse til at forandre denne Grundlov. Naar Storthinget skal give sit Samtykke, bør, som ved Behandling af Grundlovsforslag, mindst to Trediedeles af dets Medlemmer være tilstede. Storthingets Samtykke herom gjælde i høist fire Aar."

For å sikre at en av de viktigste grunnsteinene i det norske demokratiet - lokaldemokratiet, sikres et grunnlovsvern fremmes følgende forslag, som for

øvrig er likelydende med Helge Seips og Øivind Bjorvatns forslag fra 1987/88:

"§ 110 d (ny) skal lyde:

Norge er inndelt i Kommuner og Fylkeskommuner, som udøve kommunalt og fylkeskommunalt Selvstyre. Den enkelte Kommune og Fylkeskommune har Ansvar og Myndighed i lokale Sager, og i Sager af Betydning for Distriktet. Nærmere Bestemmelser om Kommuneordningen og om Myndigheds- og Ansvarsfordelingen fastsættes ved Lov.

Det er Statsmyndighedernes Pligt at sikre Kommuner og Fylkeskommuner nødvendige Tilganger til at udøve sine Funktioner og give dem reel Medindflydelse ved Afgjørelse af Spørgsmaal som ere vigtige for Distriktet".

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

§ 26 andre ledd skal lyde:

Traktater bliver først bindende, naar Stortinget har givet sit Samtykke dertil.

§ 26 (nytt) tredje ledd skal lyde:

Traktater angaaende Sager af særlig Vigtighed og i alle Tilfælde Traktater hvis Iværksættelse efter Konstitutionen nødvendiggjør en ny Lov eller Storthingsbeslutning, bliver først bindende, naar Stortinget har givet sit Samtykke dertil; til Stortingets Samtykke udfordres to Trediedeले af Stemmerne. Naar Stortinget skal give sit Samtykke, bør, som

ved Behandling af Grundlovsforslag, mindst to Trediedeले af dets Medlemmer være tilstede.

Alternativ 1:

§ 93 oppheves.

Alternativ 2:

§ 93 første ledd skal lyde:

For at sikre den internationale Fred og Sikkerhed eller fremme international Retsorden og Samarbeide kan Stortinget med tre Fjerdedeles Flertal samtykke i, at en international Sammenslutning som Norge er tilsluttet eller slutter sig til, paa et sagligt begrænset Omraade, skal kunne udøve Beføielser der efter denne Grundlov ellers tilligge Statens Myndigheder, dog ikke Beføielse til at forandre denne Grundlov. Naar Stortinget skal give sit Samtykke, bør, som ved Behandling af Grundlovsforslag, mindst to Trediedeले af dets Medlemmer være tilstede. Stortingets Samtykke herom gjælde i høist fire Aar.

§ 110 d (ny) skal lyde:

Norge er inndelt i Kommuner og Fylkeskommuner, som udøve kommunalt og fylkeskommunalt Selvstyre. Den enkelte Kommune og Fylkeskommune har Ansvar og Myndighed i lokale Sager, og i Sager af Betydning for Distriktet. Nærmere Bestemmelser om Kommuneordningen og om Myndigheds- og Ansvarsfordelingen fastsættes ved Lov.

Det er Statsmyndighedernes Pligt at sikre Kommuner og Fylkeskommuner nødvendige Tilganger til at udøve sine Funktioner og give dem reel Medindflydelse ved Afgjørelse af Spørgsmaal som ere vigtige for Distriktet.

30. september 2004

Steinar Bastesen

Referert i Stortingets møte 30. september 2004.

"Forslaget blir under presidentens ansvar å bekjentgjøre ved trykken for å komme til avgjørelse på første, annet eller tredje Storting etter neste valg."

Jørgen Kosmo
president

Signe Øye
sekretær